

02 august 2018

Dj-L nr. 338

A V I Z

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte
legislative
(nr. 235 din 06.07.2018)

Potrivit prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017, Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat și expune următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de Guvernul Republicii Moldova, și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 635 din 05 iulie 2018, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Scopul principal al proiectului de lege este modificarea și completarea unor acte normative, prin care se stabilește eliminarea deficiențelor și incoerențelor cadrului normativ și urmărește sporirea eficienței și impactului sistemului de prevenire și combatere a discriminării, precum și asigurarea egalității.

Menționăm că, sistemul nediscriminării și asigurării egalității în Republica Moldova a fost supus unei restructurări consistente prin adoptarea a două legi: Legea nr.121/2012 cu privire la asigurarea egalității și Legea nr. 298/2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Legile adoptate reprezintă un instrument eficace pentru prevenirea și combaterea discriminării, precum și pentru promovarea egalității, inclusiv prin instituirea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurării egalității.

Prin urmare, proiectul de lege este elaborat în baza evaluării legilor nominalizate și prevede lichidarea deficiențelor cadrului normativ și îmbunătățirea mecanismelor de protecție împotriva discriminării.

Ținem să menționăm că, proiectul de lege conține deficiențe de tehnică legislativă și necesită a fi revizuit prin ajustarea acestuia la prevederile legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Atenționăm asupra necesității aducerii acesteia în corespundere cu reglementările art.54 alin.(1) și art.63 din Legea nr.100/2017 care prevede că *modificările aduse actului normativ vor asigura unitatea de stil și de terminologie, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale.*

Potrivit art.62 alin. (1) al Legii nr.100/2017, modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text. Astfel, spre deosebire de norma abrogată a art.34 al Legii nr.780/2001, care distingea 2 procedee de amendare a actelor legislative, prin modificare și completare, norma actuală a art.62 a Legii nr.100/2017 prevede doar modificarea ca fiind unicul procedeu de amendare a unui act normativ. Pe cale de consecință, urmează a fi redactat titlul proiectului de lege și expus în următoarea formulă:

Lege pentru modificarea unor acte legislative

Normele juridice de dispoziție și normele de trimitere urmează a fi aduse în corespundere cu prevederile art.42 alin.(4) și alin.(5) din Legea nr.100/2017, potrivit căruia după adoptarea legii denumirea acesteia se completează cu numărul de ordine, ca element de identificare, la care se adaugă anul adoptării acestuia. Prin urmare art. I-VII urmează a fi modificate potrivit normelor menționate, deci se vor exclude sintagmele ce se referă la anul legislativului, data și luna actului normativ, numărul și data actului se vor indica prin cratimă.

La **art. IV**, modificarea propusă la art. 21¹ din Legea 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați se va referi de asemenea și la titlul acestuia, prin urmare sintagma în titlul art.21¹, „Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității” se va substitui cu sintagma „Consiliul pentru egalitate”.

La **art. VI**, este de menționat că, art. 1 alin. (1) din Legea 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, a fost elaborat în corespundere cu prevederile art. 16 alin. (2) din Constituție, deci completările propuse de către autor nu sunt argumentate și nu prezintă soluții legislative noi, ca de exemplu cuvântul „opinie”

se substituie cu cuvintele „ opinii politice sau orice alte opinii” și altele. Sintagma „ stare de sănătate” este generală și necesită a fi concretizată și redactată.

La art. 7 alin. (2), întru respectarea tehnicii legislative cuvântul „dispoziția” se va exclude.

La art. 9, alin (2), potrivit art. 51 alin. (6) din Legea cu privire la actele normative, aliniatele sînt însemnate succesiv, cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde, deci, cifra „ 2)” se va lua între paranteze rotunde, după cum urmează - „ (2)”.

La art.11 alin. (2) este necesar de menționat că, completarea propusă urmează a fi efectuată la finele articolului, sau de a propune completarea art. 11 cu un aliniat nou (3¹), care ar include completarea propusă la alin. (2) și alin (4).

Aliniatul (9) al art. 11 este necesară revizuirea completării cu sintagma „ demisionat sau decedat” cu redactarea acesteia.

Modificarea propusă la aliniatul (11) al art. 11 sintagma „1/3 din durata săptămînală” nu este suficient argumentată, sintagma propusă, pentru claritate, urmează a fi precizată și redactată.

La art. 12 alin. (1), lit. b) cuvîntul „asigurarea” se va substitui cu cuvîntul „asigurării”.

Cu referire la completarea art. 11 cu lit. b¹) este necesar de menționat că, prevederile propuse vin în contradicție cu prevederile art. 24 din Legea nr. 317/1994 cu privire la Curtea Constituțională, care prevede subiecții cu dreptul de a sesiza Curtea Constituțională, prin urmare completarea propusă nu este oportună, și urmează a fi exclusă.

La litera c), modificarea propusă nu se va referi doar la „standardele privind nediscriminarea”, dar și la legislația în vigoare.

La litera k), pentru precizare și claritate este necesar de a indica și specifica ce fel de contravenții, care sunt ele, de menționat exact, deci, modificările propuse urmează a fi concretizate și redactate.

La art. 14¹, alin. (2) cuvintele „după caz” necesită a fi excluse, ca fiind neclare și de prisos în contextul celor expuse.

La art. 15, alin. 1, au fost extinși termenii pentru examinarea plîngerilor „de 90 de zile”, „60 de zile”, considerăm necesar ca termenii stabiliți pentru examinarea plîngerilor să fie revizuiți, concretizați și redactați în corespundere cu legislația în vigoare cu privire la petiționare, modificarea nu este justificată și clară.

De asemenea, nu este clară necesitatea completării art. 15 cu alin. (3²), deci urmează a fi concretizat care sunt persoanele implicate cu dreptul de a depune opinii juridice, și de ce altfel de opinii nu pot fi depuse.

Menționăm că, la alin. (5), urmează a fi clarificată necesitatea extinderii termenului de informare a persoanelor implicate în fapta discriminatorie despre

decizia adoptată de către Consiliul. De asemenea a fost extins și termenul, potrivit căreia Consiliul urmează să fie informat despre măsurile întreprinse. Prin urmare, termenii stabiliți în noua redacție vor fi revizuiți și redactați potrivit prevederilor legislației în vigoare.

La alin. (6), se va concretiza din care considerente s-a exclus posibilitatea Consiliului de a se adresa în instanțele superioare pentru luarea unor măsuri necesare.

Art. VII, la capitolul II, din Anexa la Legea nr. 298/2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, considerăm necesar de a revizui normele invocate, deoarece completările propuse ar putea aduce atingere securizării informației.

Menționăm că, modificarea propusă la pct. 26 nu este oportună și duce la diferite interpretări, prin urmare sintagma „după caz” se va exclude.

La pct. 27 este necesar de a concretiza dacă Raportul se prezintă în ședința plenară a Parlamentului sau există o altă modalitate de prezentare.

Ținem să menționăm că, proiectul de lege urmează a fi completat cu noi dispoziții care ar prevedea modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări privitor la modificările propuse.

Atenționăm că, modificările proiectului de lege nu sunt justificate pe deplin și devin neclare, în acest context considerăm obligatoriu argumentarea acestor necesități și factorii care au impus aceste modificări.

În concluzie, recomandăm redactarea proiectului de lege prin prisma obiecțiilor și propunerilor invocate în prezentul aviz.

Oportunitatea adoptării proiectului de lege ține de competența Parlamentului.

**Șef Direcție
Ion Creangă**

Ex. E. Crețu
Tel. 820-588